

Parkano Pentinrannan asemakaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2011

Timo Jussila
Tapani Rostedt

Kustantaja: Suunnittelutalo Oy / Parkanon kaupunki

Sisältö:

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Inventointi	3

Kansikuva: Pentinrantaa alueen länsilaidalta itään

Perustiedot

Alue: Pentinrannan asemakaava-alue Parkanon keskustan länsipuolella, Kirkkojärven pohjoisrannalla.

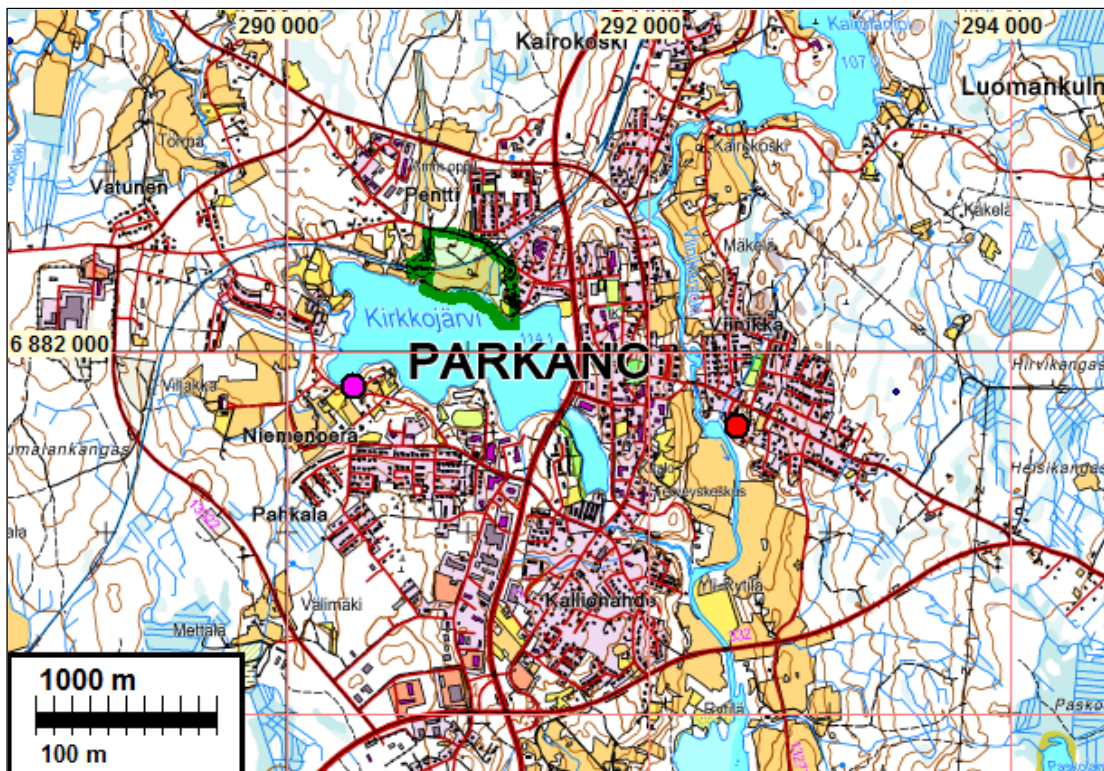
Tarkoitus: Tarkistaa kattavasti onko alueella muinaisjäännöksiä. Etsiä uusia muinaisjäännöksiä.

Työaika: Kenttätyöaika: 26.05.2011

Kustantaja: Suunnittelutalo Oy / Parkanon kaupunki

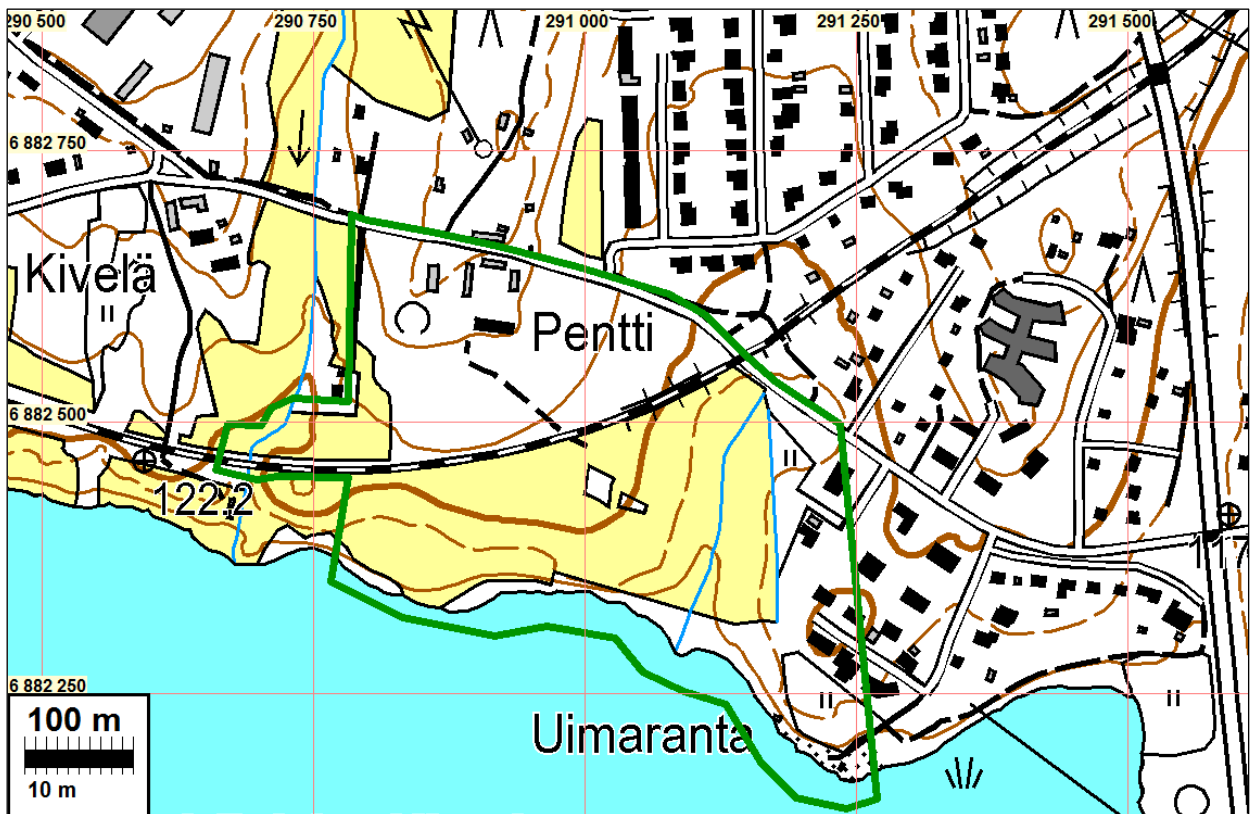
Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila ja Tapani Rostedt.

Tulokset: Tutkimusalueelta ei ennestään tunnettu muinaisjäännöksiä. Järven lounaisrannalta tunnetaan kiviesineen löytöpaikka (Niemi 1000016826). Lähin kivikautinen asuinpaikka sijaitsee 1,4 km itään Viinikkajoen rannalla. Alueella sijaitsee 1800-l alussa perustettu Pentin yksittäistalo. Alueella ei havaittu muinaisjäännöksiä.

Tutkimusalue rajattu vihreällä.

Yleiskartta

Tutkimusalue rajattu vihreällä.

Inventointi

Penttirannan alueelle ollaan laatimassa asemakaavan muutosta ja laajennusta. Pirkanmaan maakuntamuseo on antanut hankkeesta lausunnon, jossa edellytettiin muinaisjäännösinventoinnin suoritusta suunnittelualueella. Mikrolitti Oy suoritti inventoinnin maastotyön 26.5.2011.

Penttiranta sijaitsee Kirkkojärven (aiemmin Kanajärvi niminen) pohjoisrannalla. Järveä on 1800 luvulla tai 1900 –luvun alussa laskettu arviolta vajaan metrin. Järvi on nykyään 114 m korkeustasolla. Alueelle on ulottunut muinainen Itämeri sen Ancyclusjärvivaiheen aikana, karkeasti n. 7900 eKr. ennen. Koko tutkimusalue sijaitsee korkeustasoilla (115-130 m mpy) joilla voi periaatteessa sijaita rantasidonnaisia kiviakautisia asuinpaikkoja. Topografisesti arkeologisesti mielenkiintoisin alue on rantapeltö, nykyisen rannan tuntumassa. Kirkkojärven rannoilta ei tunneta esihistoriallisia asuinpaikkoja. Järven lounaisrannalta on alavasta pellostä (oletettavasti vesijätöltä) löytynyt kiviesine (Niemi 1000016826). Löytö on selvästikin alun perin veteen hukattu. Alueen maaperä on alavammilta osin hienoaineksista, saveksista moreenia. Ranta-alueen topografia soveltuisi kiviakautiselle asutukselle, mutta maaperä huonosti. Alueen itäosan niemi, uimarannan alue, on arkeologin näkökulmasta kovin muokattua. Niemen laella on nurmikenttä. Niemen lounaisrannalla on vesijätön yläpuolella korkeahko ja jyrkkä törmä, jonka reunoja tutkittiin silmänvaraisesti ja muutamain koekuopin. Alueen pellot olivat nurmella. Nurmi oli kuitenkin paikoin varsin harvaa ja pellon pinnasta saattoi välttävasti tehdä silmänvaraisia havaintoja mahdollisista kiviakautisista löydöistä. Rantapellot tutkittiin tarkoin silmänvaraisesti ja muu pelto-alue hieman viitteellisemmin. Muutamille kohdin rantapeltöä tehtiin jokunen koekuoppa. Maaperä oli kuitenkin siinä määrin saveksista, että runsaampi koekuoppitus ilman mitään ennakoivaa tietoa mahdollisesta esihistoriallisesta asuinpaikasta tms. olisi ollut järjetöntä. Radan pohjoispuolinen osin pusikkoinen metsäalue tarkastettiin kohtuullisessa määrin – pihamaille ei menty.

Alueella on vanha Pentin yksittäistalo. Kaavaselostuksessa mainitaan, että Pentti on erotettu 1700-luvulla perustetusta Kivelästä 1850-luvulla. Asutuksen yleisluettelossa Pentti (Penttilä) mainitaan ensimmäisen kerran 1804. Tila on merkitty 1840-1850 luvun pitäjänkarttaan. Kyseinen vanha talotontti ei lähtökohtaisesti ole muinaisjäännös ja sen vanha tonttimaa on edelleen asuttua pihamaata.

Alueella ei missään havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Porvoo 17.6.2011

Timo Jussila

Ote 1840-50 –luvun pitäjänkartasta, koostettu kahdesta eri karttalehdestä.

Aluetta kuvaavaa tarkempaa karttaa (ns. isojakokarttaa) ei Kansallisarkistosta löytynyt.

Alueen itäreunaa, uimaranta niemessä.

Vesijättö ja vas. törmä heti uimarannan länsipuolella

Pelto ja rantatörmä alueen keskellä

Alueen länsiosaa kuvattu alueen keskivaiheilta länteen.
Ja alla itään.

Alueen länsiosan rantapeltoa.
